

Генерал Су Цаихоу, потпредседник Централне војне комисије Кине

Кинеска рука пријатељства

Државе се не деле на велике и мале, јаке и слабе, богате и сиромашне. Све су равноправни чланови међународне заједнице и подједнако завређују поштовање. Унутрашња питања сваке земље треба препустити одлукама сопственог народа, а међународна питања решавати путем равноправног дијалога и договора, каже генерал Су Цаихоу, истичући да кинески развој и просперитет пружају свим земљама шансу за заједничку изградњу праведнијег света и никоме нису претња

30

15. септембар 2011.

На челу високе делегације Народне Републике Кине, која је боравила у вишедневnoj посети Србији, био је један од најутицајнијих војних и државних руководица из самог врха власти, генерал Су Цаихоу, који је већ седам година потпредседник Централне војне комисије Кине, ауторитативног тела које руководи и командује оружаном силом те многољудне земље у експанзији.

Његови одговори о кључним питањима кинеског развоја, војне изградње

и светске безбедносне ситуације, истичу кинеску приврженост изградњи хармоничног света, залагање за консензус земаља и народа света који воле мир и, како каже, чезну за лепшим и складнијим животом и бољом будућношћу.

■ *Господине генерале, најпре ћишање о односима Кине и Србије. Како оцењујете ниво сарадње наше две земље?*

– Република Србија је важна земља у региону Балкана, која има дугу историју и богату цивилизацију, са изузетно храбрим народом. Користим ову прилику да преко пријатеља из медија упутим топле поздраве српској армији и народу.

Постоји традиционално и дубоко пријатељство између Кине и Србије и између два народа. Од 2009. године, од када је успостављено стратешко партнерство, интензивирани су посете највишег руководства наших земаља, и на тај начин константно је јачало узајамно политичко поверење. Настављено је проширивање сарадње у свим областима. Односи између две војске, као важан саставни део у целокупним билатералним односима, успешно се развијају у свим областима. Сматрамо да постоји широки простор за развој пријатељске сарадње наше две земље. Кинеска страна придаје велику важност нашим односима и веома цени кинеско-српско пријатељство. Србију сматрамо пријатељем и партнером у југоисточној Европи, према њој гајимо велико поверење. Желимо да заједно са српском страном, на основу принципа узајамног поштовања, равноправности и обостране користи, подстакнемо стратешко партнерство Кине и Србије, да га непрекидно продубљавамо и развијамо.

■ *Кина, Србија и неке друге земље свећа, залажу се да се свећски поредак развија на ћринцићима ћравде. Како Ви видиће садржај и значење ће идеје?*

– Кинески председник Ху Ђинтао је, у септембру 2005. године, на самиту поводом шездесетогодишњице оснивања УН, први пут изнео дубоки значај идеје о подстицању изградње хармоничног света, који је утемељен на трајном

миру и заједничком просперитету. Кина сматра да хармоничан свет треба да буде свет демократизованих међународних односа и праведнијег светског поретка. Државе се не деле на мале и велике, јаке и слабе, сиромашне и богате, све су равноправни чланови међународне заједнице. Свако заврећује поштовање међународне заједнице. Унутрашња питања сваке земље треба препустити одлукама сопственог народа.

Међународна питања треба решавати путем равноправног дијалога и договора међу члановима међународне заједнице. Право сваке земље да рав-

Треба ојачати улогу Уједињених нација као главног међународног мултилатералног механизма у ћодстицању развоја свећског мира

ноправно учествује у међународним пословима, а посебно земаља у развоју, потребно је ефикасно заштити. Треба ојачати улогу УН као главног међународног мултилатералног механизма у подстицању развоја светског мира. Верујемо да ће идеја о изградњи хармоничног света сигурно имати широки консензус земаља и народа света који воле мир, и чезну за лепшим и складнијим животом и бољом будућношћу.

■ *Кина ћосћиже изузетне резултате у економском и друшћвеном развоју и војној изградњи?*

– У последњих тридесет година, од када је Кина почела своје реформе и отварање према свету, економија и друштво су заиста имали огроман напредак. Године 1978. укупан износ у спољнотрговинској размени био је само 20,6 милијарди долара; девизне резерве земље су биле 167 милиона УСД. До 2010. године укупан износ у спољнотрговинској размени је достигао 2972,8 милијарди УСД, а девизне резерве, до марта ове године, први пут су премашиле 3000 милијарди долара. Тренутно се бруто национални доходак Кине приближио 40.000 милијарди јуана, и тако је Кина постала друга економска светска сила. Међутим, ГДП по глави становника је

тек премашио 4.000 долара, тако да је Кина ниско рангирана на светској листи и још увек је највећа земља у развоју.

Кина, у складу са потребама безбедности земље и у свом прилагођавању новим трендовима војних реформи у свету, активно улаже у модернизацију и изградњу војске. Последњих година, постигла је изузетне резултате. Међутим, када се упореди са војскама развијених земаља света, Кина још увек за њима заостаје у модернизацији. Без обзира на то до ког ће се нивоа Кина развијати, она ће увек ићи путем мирног развоја, тј. путем који подразумева обезбеђивање мирног међународног окружења за сопствени развој и истовремено, путем сопственог развоја настојаће да очува светски мир. Она ће се залагати за развој на основу принципа мира, отворености према свету, сарадње и хармоније. Кинески развој и просперитет пружају свим земљама света шансу, и то није никоје претња. Кина ће увек бити непоколебљива снага за очување светског мира и подстицање заједничког развоја.

■ *Како видиће свећску безбедносну сићуацију?*

– На међународној сцени одигравају се нове, дубоке и сложене промене. Неповратни су процеси економске глобализације, мултиполаризације света и друштвене информатизације. Незаустављиви су трендови времена који воде духу мирног развоја и сарадње, али не треба заборавити да и међународно стратешко надметање и конфликти такође имају тенденцију ка ескалацији. Глобални изазови су већи, а безбедносне претње сложеније, компликованије и непредвидивије. Суочавајући се са таквим сложеним безбедносним претњама, Кина, високо држећи заставу мира, развоја, унапређења сарадње, залаже се за идеју о свеобухватној безбедности, безбедносној сарадњи и коегзистенцијалној безбедности, и настоји да се оствари нови безбедносни концепт на основу принципа узајамног поверења и користи, равноправности и кооперативности. Кина жели да заједно са свим народима света, заједничким снагама, гради међународно безбедносно окружење које пружа мир и стабилност, равноправност и поверење, сарадњу и узајамну корист.

■ Које су то нове карактеристике развоја у кинеском одбрамбеном систему и војној изградњи?

– На основу Устава, Закона о одбрани земље и других релевантних закона, гради се и усавршава механизам руковођења у систему одбране. Држава има централизовано руковођење над активностима које су везане за одбрану. Кинеске оружане снаге су под руководством Комунистичке партије Кине. Чланови Централне војне комисије кинеске КП су и чланови државне Централне војне комисије. Ова два тела врше исту руководећу функцију над војном силом НР Кине. Председник Централне војне комисије има пуну одговорност.

Кинеска војска у новој историјској епохи, са главним концептом подстицања научно утемељеног развоја одбрамбеног система и војне изградње, и главним путем убрзавања промене модела подизања борбене моћи, свеобухватно јача изградњу која је по својој садржини револуционарна, модерна и стандардизована.

Прво, настојимо да у процесу свеобухватне изградње средње развијеног друштва, идемо путем развојног модела кинеских боја, тј. сједињења војске и народа, остварујући обједињавање јачања државе и војске.

Друго, настојимо да вођени идеолошком и политичком изградњом, снажно негујемо суштинске вредности модерног, револуционарног војника, и да на тај начин у свим доменима подигнемо људске квалитете и способности војника и официра.

Треће, настојимо да са главном водећом улогом информативних технологија, подстичемо комбиновани развој механизације и информатизације, и подизање комбиноване борбене способности која је заснована на информатичким системима.

Четврто, настојимо да активно учествујемо: у изградњи виталних пројеката државе; у спасавању становништва приликом природних непогода и катастрофа; у борби против тероризма и очувања стабилности земље; у међународним мировним мисијама; у хуманитарним мисијама и сличним мирнодопским војним активностима. Играмо

Уздигнуто држећи засићаву мира, развоја и унапређења сарадње, залажемо се за идеју о свеобухватној безбедности и настојимо да се оствари нови безбедносни концепт на основу принципа узајамног поверења и користи, равноправности и кооперативности

активну улогу у подстицању економског и друштвеног развоја земље и у очувању светског мира.

Пето, настојимо да још више продубимо реформе у одбрамбеном систему и у војсци; да реорганизујемо и реформишемо војну организацију и њен политички систем; да постепено подстакнемо модернизацију у војној организацији.

■ *Шта су главне карактеристике регионалне безбедности, посебно у Тајванском мореузу? Како Кина јача безбедност и поверење са околним земљама?*

Кина сматра да је безбедносна ситуација у азијско-пацифичком региону генерално стабилна. Међутим, видљиво је и да у том делу света ситуација постаје све компликованија и непредвидивија. У неким деловима региона актуелне кризе трају дуго и не назире им се решење. Национални и верски конфликти су израженији; конфликти око права над појединим копненим и морским територијама периодично се заостравају; деловање и активности теро-

ризма, сепаратизма и екстремизма, представљају и даље велику претњу. Све азијске земље се залажу за подстицање економског развоја и регионалне стабилности. Великом снагом граде механизме за сарадњу у области економије и безбедности, који по својим диметима имају регионалну особеност.

Кина савесно спроводи дипломатију чије је начело утемељено на принципима добросуседских и партнерских односа са суседним земљама. Јача пријатељство и конкретну сарадњу са тим земљама. Активно подржава и учествује у регионалној сарадњи. Последњих година, Кина активно развија сарадњу са земљама АСЕАН-а у оквиру „10+1“ и „10+3“, као и у оквиру Шангајске организације за сарадњу. Можемо речи да је Кина дала велики допринос узајамном војнобезбедносном поверењу са околним земљама и хармоничној стабилности региона.

Кинеска влада је донела и спроводи политику за подстицање мирног развоја односа са обе стране Тајванског мореуза у новонасталим околностима. Подстиче одржање мира и стабилности око Тајванског мореуза, и тиме доприноси суштинском позитивном развоју односа са обе стране мореуза. Међутим, сепаратистичке снаге које се залажу за независност Тајвана, и њихове активности, још увек су највећа препрека и претња мирном развоју односа са обе стране Тајванског мореуза. Ми ћемо наставити политику „уједињења мирним путем“, непрекидно отворати и развијати нове перспективе мирног развоја са обе стране Тајванског мореуза.

■ *Кинеска народноослободилачка војска дала је огроман допринос светским мировним мисијама. До сада је учествовала у 22 мировне операције под окриљем УН. Укупно је послала 18.000 официра и војника у мировне операције. Како оцењујете рад и ефекте УН у домену очувања мира?*

– Треба поштовати улогу и афирмисати рад УН у очувању светског мира. Кина као одговорна, велика држава, подржава и активно учествује у мировним мисијама под окриљем УН. Наша

земља, која је стални члан Савета безбедности, највише је слала војно особље у мировне мисије. Такође је земља која је највише упућивала логистичке војне ефикасности међу земљама које учествују у таквим мировним мисијама. Она је и земља у развоју која даје највише средства за мировне мисије под окриљем УН. Стога можемо рећи да је НР Кина дала велики допринос очувању светског мира. У појединим регионима света, ситуација данас није најстабилнија. Пред нама је дуг пут и тежак задатак очувања светског мира. Кина ће наставити да под окриљем УН активно учествује у мировним мисијама, и неуморно ће радити на очувању светског мира и безбедности.

■ *Како оцењујете нове претње светском миру, као што је тероризам. Како одговорити на ње претње?*

– Тероризам је заједнички непријатељ међународној заједници. Он представља највећи изазов међународној безбедности и стабилности. Кина је и жртва тероризма и одувек се про-

Високо ценимо доприносе које је Србија дала очувању регионалне стабилности и поштујемо и разумемо ставове и штурд којим се она залаже за очување државног суверенитета и територијалног интегритета

тивни свим облицима тероризма. Она сматра да борба против тероризма треба да се одвија на основама Повеље УН и других општеприхваћених норми међународног права, под окриљем УН, Савета безбедности, уважавајући њихово вођење и координацију. Истовремено мора се јачати способност антитерористичке борбе у земљама у развоју. У борби против тероризма не смеју се примењивати дупли стандарди. Потребно је обратити пажњу на „лоцирање корена и елиминисање његових појава” и при томе је нужно ићи путем јачања међународне сарадње. Кинеска војска жели да са свим

војскама света даље јача сарадњу и размењује искуства у борби против тероризма и да тако настави да даје свој активни допринос очувању светског мира и стабилности.

■ *Како Кина, као традиционално пријатељска земља Србије, види реалност безбедносне ситуације на западном Балкану?*

– Кина примећује да се последњих година смањују тензије на западном Балкану. Трагање за стабилношћу и развојем су постале основне државне политике свих држава у региону. Кина се увек залаже да се историјска питања међу земљама у региону, решавају путем дијалога. Земље у региону треба заједничким снагама да изграде дугорочно стабилан, просперитетан и развијени Балкан.

Такође, високо ценимо доприносе које је Србија дала очувању регионалне стабилности. Поштујемо и разумемо ставове и труд којим се Србија залаже за очување државног суверенитета и територијалног интегритета. Желимо да заједно са свим релевантним странама уложимо заједнички напор у настојању да подстакнемо стабилност и развој на западном Балкану и да одиграмо конструктивну улогу у томе.

■ *Господине генерале, у Вашој богатој војној каријери имали сте бројне важне функције, а септембра 2004. именовани сте за председника Централне војне комисије НР Кине. Шта су основни политички задаци и војна мисија Централне војне комисије?*

– Централна војна комисија НР Кине једина руководи и командује оружаним силама НР Кине; одлучује о војној стратегији и оперативној тактици оружаних снага; руководи и управља изградњом народноослободилачке армије; предлаже законске акте Свекинеском народном конгресу и доноси војне законе и регулативе; проглашава одлуке и команде; одлучује о систему и организацију армије; именује и разрешава, обучава, тестира, награђује и кажњава припаднике оружаних снага; одобрава системе опреме и наоружа-

ња, развојне планове, програме и обавља друге надлежности предвиђене законом.

■ *Како оцењујете војну сарадњу Србије и Кине и који су будући правци њеног јачања и продубљивања?*

– Последњих година, односи наше две војске развијали су се на здравим основама. Очувана је тенденција узамних посета на високом нивоу, наша два министарства су 2008. године потписала Споразум о одбрамбеној сарад-

Кина ће увек бити неопходна снага за очување светског мира и подстицање заједничког развоја

њи. Постигнути су видни добри резултати у: размени искустава, сарадњи у области војне логистичке подршке, мапирању, војној медицини, обуци итд. Кина на војне односе наше две земље гледа из стратешког угла, има активан приступ према даљем продубљавању узамног војног поверења и проширења сарадње.

За време ове посете имао сам плодне сусрете са Вашим председником, премијером и министром одбране. Постигли смо широк консензус. У протоколу које су обе стране потписале, сложили смо се да ћемо наставити ову тенденцију узамних војних посета на високом нивоу, даље јачати стратешки дијалог и размену информација, да ћемо наставити стручне размене и сарадњу у областима војне санитарне службе, војне науке и обуке.

Господин министар одбране Шутановац и ја свечано смо узамно линковали сајтове кинеског и српског Министарства одбране. Војна пријатељска сарадња Кине и Србије поседује велики потенцијал и има светлу будућност. Верујем да ће се, уз заједничке напоре, односи наше две војске трајно развијати на здравим основама, и да ће они дати свој допринос развоју стратешког партнерства Републике Србије и Народне Републике Кине. ■

Раденко МУТАВЦИЋ